

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

I. ÚS 286/2021-11

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Rastislava Kaššáka a sudcov Jany Baricovej (sudkyňa spravodajkyňa) a Miloša Maďara v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľa [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], zastúpeného advokátom JUDr. Petrom Arendackým, Železničiarska 13, Bratislava, proti rozsudku Okresného súdu Bratislava V č. k. 50 C 322/2015-177 z 13. júna 2019 a rozsudku Krajského súdu v Bratislave č. k. 3 Co 152/2019-200 z 25. marca 2021 takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť **o d m i e t a .**

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavná sťažnosť sťažovateľa a skutkový stav veci

1. Sťažovateľ sa ústavnou sťažnosťou doručenou ústavnému súdu 22. júna 2021 domáha vyslovenia porušenia svojho základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“), základného práva na rovnosť v konaní podľa čl. 47 ods. 3 ústavy, základného práva na verejné prerokovanie vecí podľa čl. 48 ods. 1 ústavy a svojho práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) rozhodnutiami všeobecných súdov označenými v záhlaví tohto uznesenia. Sťažovateľ navrhuje napadnuté rozhodnutia zrušiť, vec vrátiť Okresnému súdu Bratislava V (ďalej len „okresný súd“) na ďalšie konanie a priznať mu primerané finančné zadosťučinenie, ako aj náhradu trov konania.

2. Z ústavnej sťažnosti a príloh k nej pripojených vyplýva, že okresný súd čiastočne vyhovel žalobe žalobcu, ktorou sa proti sťažovateľovi ako žalovanému domáhal zaplata sumy 435,14 eur s príslušenstvom z titulu nezaplatených platieb majúcich podklad v zmluve o pripojení. Proti rozsudku súdu prvej inštancie podal sťažovateľ odvolanie, v ktorom namietal, že skutkové zistenia sú nesprávne a nemajú oporu vo vykonanom dokazovaní, ako aj to, že rozhodnutie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

3. Krajský súd v Bratislave (ďalej len „krajský súd“) napadnutým rozsudkom rozhodnutie súdu prvej inštancie potvrdil.

II.

Argumentácia sťažovateľa

4. Sťažovateľ vo svojej ústavnej sťažnosti rekapituluje obsah napadnutých rozhodnutí všeobecných súdov a polemizuje s ich závermi, najmä pokiaľ ide o skutkové zistenia, ktoré považuje za nesprávne. V priebehu konania namietal platnosť zmluvy o pripojení, avšak okresný súd túto otázku neskúmal a nezaujal k nej stanovisko ani v odôvodnení svojho rozhodnutia. Krajský súd sa podľa jeho názoru vyhol skúmaniu platnosti zmluvy konštatovaním, že sťažovateľ neuviedol konkrétne dôvody neplatnosti zmluvy a tieto ani nepreukázal. Podľa názoru sťažovateľa bolo povinnosťou súdu riešiť otázku platnosti zmluvy ako predbežnú, prípadne presvedčivo odôvodniť, prečo nepovažuje za potrebné zaoberať sa touto otázkou v situácii, keď má žalované právo vyplývať zo zmluvy. V odôvodnení napádaných rozsudkov tiež absentujú dôvody, pre ktoré je sťažovateľ povinný zaplatiť aj za ďalšie služby spojené s uzavretou zmluvou a jej dodatkom. Z uvedeného vyvodzuje, že napadnuté rozhodnutia nemajú oporu vo vykonanom dokazovaní a z vykonaných dôkazov súdy dospeli k nesprávnym skutkovým zisteniam, v dôsledku čoho sú nedostatočne odôvodnené.

5. Popísaný postup všeobecných súdov je podľa názoru sťažovateľa v rozpore s jednotlivými ustanoveniami Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“) a založil porušenie jeho práv podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a čl. 6 ods. 1 dohovoru. Porušenie čl. 47 ods. 3 ústavy vníma sťažovateľ v tom, že krajský súd nevytkol žalobcovi nepreukázanie existencie a platnosti zmluvy, od ktorej odvodzuje svoj nárok, avšak sťažovateľovi vytkol nepreukázanie tvrdení o neplatnosti zmluvy. Napokon, nevysporiadanie sa s odvolacími dôvodmi a prerokovaním odvolania bez nariadenia pojednávania v neprítomnosti sťažovateľa je podľa jeho názoru porušením práva, ktoré mu zaručuje čl. 48 ods. 2 ústavy.

III.

Predbežné prerokovanie ústavnej sťažnosti

III.1. K namietanému porušeniu práv sťažovateľa napadnutým rozsudkom okresného súdu

6. Pokiaľ ide o namietané porušenie práv sťažovateľa napadnutým rozsudkom okresného súdu, ústavný súd v prvom rade uvádza, že z čl. 127 ods. 1 ústavy vyplýva, že systém ústavnej ochrany základných práv a slobôd je rozdelený medzi všeobecné súdy a ústavný súd, pričom právomoc všeobecných súdov je ústavou založená primárne („... ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd“) a právomoc ústavného súdu len subsidiárne, t. j. na princípe subsidiarity.

7. Z tohto princípu vyplýva, že právomoc ústavného súdu poskytnúť ochranu základným právam a slobodám je daná iba vtedy, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhodujú všeobecné súdy. Ústavný súd sa pri zakladaní svojej právomoci riadi zásadou, že všeobecné súdy sú ústavou povolané chrániť nielen zákonnosť, ale aj ústavnosť. Preto je právomoc ústavného súdu subsidiárna a nastupuje až vtedy, ak nie je daná právomoc všeobecných súdov (pozri. II. ÚS 13/01, IV. ÚS 102/09).

8. Proti napadnutému rozsudku okresného súdu bol prípustný opravný prostriedok, ktorý sťažovateľ využil, a preto právomoc poskytnúť ochranu označených práv podľa ústavy mal krajský súd v rámci odvolacieho konania. Tým je zároveň v danom rozsahu vylúčená právomoc ústavného súdu. Preto ústavný súd túto časť ústavnej sťažnosti odmietol podľa § 56 ods. 2 písm. a) zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) pre nedostatok právomoci na jej prerokovanie.

III.2. K namietanému porušeniu práv sťažovateľa napadnutým rozsudkom krajského súdu

9. Podstatou ústavnej sťažnosti je tvrdenie sťažovateľa o porušení jeho práv, pretože krajský súd rozhodol o jeho odvolaní bez nariadenia pojednávania a v jeho neprítomnosti, tiež preto, že krajský súd dospel na základe vykonaného dokazovania k nesprávnym skutkovým zisteniam a v rámci svojho rozhodnutia sa nevysporiadal s jeho odvolacími námietkami, čo podľa jeho názoru zakladá nedostatočnosť odôvodnenia napadnutého rozsudku.

10. Bez potreby detailnejšieho vysporiadavania sa s námietkami sťažovateľa ústavný súd uvádza, že nosné dôvody podanej ústavnej sťažnosti v zásade zodpovedajú dôvodom dovolania (mimoriadneho opravného prostriedku) podľa § 420 písm. f) CSP („dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces“). Dokonca aj namietaná arbitrážnosť odôvodnenia rozhodnutia odvolacieho súdu je spôsobilá preukázať nesprávny procesný postup súdu, ktorým došlo k znemožneniu uplatnenia procesných práv v intenzite zakladajúcej porušenie práva na spravodlivý proces, a teda i takáto „iná vada“ podlieha dovolaciemu prieskumu (bližšie pozri II. ÚS 120/2020).

11. Sťažovateľ dovolanie nepodal tvrdiac, že jeho prípustnosť podľa § 420 CSP nebola (podľa jeho názoru) daná a dovolanie podľa § 421 CSP je vylúčené § 422 ods. 1 CSP. Sťažovateľ teda otázku použitia ďalších opravných prostriedkov v rámci všeobecného súdnictva vo vzťahu k právoplatnému rozsudku krajského súdu posúdil nesprávne (v priamom rozpore s vlastnými zásadnými tézami vyslovenými v ústavnej sťažnosti). K tomu ústavný súd uvádza, že prípustnosť dovolania podľa § 420 CSP nie je limitovaná § 422 ods. 1 CSP, a teda sťažovateľ mal vzhľadom na obsah uplatnenej sťažostnej argumentácie možnosť uplatnenia mimoriadneho opravného prostriedku.

12. Nevyužitie zákonnej možnosti podať dovolanie nemožno nahrádzať ústavnou sťažnosťou podanou ústavnému súdu, ktorý môže založiť svoju právomoc na konanie o nej až vtedy, ak fyzická alebo právnická osoba nemala inú ústavnú a zákonnú možnosť účinnej ochrany svojich práv. Meritórne preskúmanie ústavnej sťažnosti sťažovateľa ústavným súdom v takejto situácii by bolo porušením princípu subsidiarity ako sťažostného atribútu vzťahu medzi ústavným súdom a sústavou všeobecných súdov, na ktorom je založené rozhodovanie o sťažostiach podľa čl. 127 ods. 1 ústavy (obdobne I. ÚS 728/2016).

13. Na tomto mieste je potrebné poukázať i na to, že ak by bol vo veci podaný mimoriadny opravný prostriedok, lehota na podanie ústavnej sťažnosti vo vzťahu k rozhodnutiu, ktoré bolo dovolaním

napadnuté, začína plynúť od doručenia rozhodnutia o mimoriadnom opravnom prostriedku (§ 124 posledná veta zákona o ústavnom súde).

14. Keďže sťažovateľ ani len netvrdil (tým menej preukazoval), že dovolanie nepodal z dôvodov hodných osobitného zreteľa, v okolnostiach jeho prípadu neprichádzal do úvahy ani prípadný postup ústavného súdu v zmysle § 132 ods. 3 zákona o ústavnom súde.

15. Na základe uvedeného ústavný súd ústavnú sťažnosť sťažovateľa odmietol aj v tejto časti podľa § 56 ods. 2 písm. d) v spojení s § 132 ods. 2 zákona o ústavnom súde ako neprípustnú.

16. Keďže ústavná sťažnosť bola odmietnutá, rozhodovanie o ďalších návrhoch sťažovateľa v uvedenej veci stratilo opodstatnenie, a preto sa nimi ústavný súd už nezaoberal.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 13. júla 2021

Rastislav Kaššák
predseda senátu